

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων – Εσπερινών Επαγγελματικών Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΑΛ
Ημερομηνία: Πέμπτη 30 Μαΐου 2024
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

1η δραστηριότητα

A1. α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε» καταλήγει σε δύο (2) συμπεράσματα. Να τα παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-70 λέξεων. (μον. 12)

Ο αρθρογράφος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το βιβλίο δεν αποτελεί από μόνο του πανάκεια και καθοριστικό παράγοντα εξέλιξης της ανθρώπινης ζωής. Επίσης, συμπεραίνει ότι μόνο οι ίδιοι η ζωή διδάσκει τον άνθρωπο τα ουσιώδη για τη ζωή του, ενώ το βιβλίο αποτελεί πολύτιμο αρωγό που τον βοηθά στην ερμηνεία των καταστάσεων και στη λήψη των καταλληλότερων αποφάσεων για την πορεία του.

61 λέξεις

β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε» ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί την επίκληση στο συναίσθημα προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Να αναφέρετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς (μία μεταφορά, μία συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση, μία χρήση επιθέτου) παραθέτοντας ένα χωρίο για κάθε περίπτωση. (μον.3)

- 1. Μεταφορά:** «Ένας πραγματικός οδηγός»
- 2. Συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση:** «το βιβλίο κατέχει σίγουρα τη θέση ενός φλογερού φάρου, μιας άσβεστης δάδας που μας περιτριγυρίζει»
- 3. Χρήση επιθέτου:** «θαυματουργό».

Μονάδες 15

2η δραστηριότητα

A2. α) Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα ... ατομικής λογικής» να εντοπίσετε τα δομικά μέρη (θεματική περίοδος, λεπτομέρειες/σχόλια, περίοδος κατακλείδα). (μον. 6)

Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου, τα δομικά μέρη είναι τα εξής:

1. **Θεματική περίοδος:** «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο...επαγγελματικό του τομέα.»
2. **Λεπτομέρειες/σχόλια:** «Ταυτόχρονα, ενισχύεται η ικανότητα...κόσμο του συγγραφέα.»
3. **Περίοδος κατακλείδα:** Δεν υπάρχει

β) Να γράψετε ένα συνώνυμο για κάθε μία από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: άποψη (1η παράγραφος), ενισχύεται (2η παράγραφος), συνειδητοποιήσει (3η παράγραφος). (μον. 9)

άποψη: θέση, γνώμη

ενισχύεται: ισχυροποιείται, ενδυναμώνεται

συνειδητοποιήσει: αντιληφθεί, καταλάβει

Μονάδες 15

3η δραστηριότητα

A3. Το άρθρο πραγματεύεται τη σημασία και τη χρησιμότητα του βιβλίου. Να γράψετε μία ομιλία (200-250 λέξεις) που θα εκφωνήσετε στο σχολείο σας στο πλαίσιο ημερίδας για τη φιλιαναγνωσία, στην οποία θα παρουσιάσετε την αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο.

Μονάδες 20

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο:

- Το βιβλίο δεν είναι απλώς μια συλλογή λέξεων και εικόνων, αλλά ένας πλούτος γνώσης και εμπειριών που μας ανοίγει νέους ορίζοντες και μας εμπλουτίζει σε κάθε πτυχή της ζωής μας.
- Μέσα από το διάβασμα, ανακαλύπτουμε τον εσωτερικό κόσμο των χαρακτήρων και τους κόσμους που δημιουργούν οι συγγραφείς. Μαθαίνουμε να εκτιμούμε τις διαφορετικές απόψεις και να συναισθανόμαστε τα συναισθήματα των άλλων. Έτσι, το βιβλίο δεν μας προσφέρει μόνο γνώση, αλλά και ενισχύει την επικοινωνία και την αντίληψή μας για τον κόσμο.
- Πέραν της ψυχαγωγίας, το διάβασμα ενισχύει τη νοητική μας λειτουργία και βελτιώνει τις γλωσσικές μας δεξιότητες. Μαθαίνουμε νέες λέξεις, εμπλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας και αναπτύσσουμε την ικανότητά μας να εκφραζόμαστε με σαφήνεια και ακρίβεια. Παράλληλα, συμβάλλει στην όξυνση της κριτικής σκέψης και διεγείρει την φαντασία μας.
- Το βιβλίο είναι επίσης μια πηγή έμπνευσης και δύναμης. Μέσα από τις ιστορίες του, βρίσκουμε κουράγιο να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της ζωής και να επιδιώξουμε τους στόχους μας. Είναι ένας φωτεινός «οδηγός» στο διάβα της ζωής. (Ηθικά διδάγματα)
- Το βιβλίο μας ταξιδεύει στο παρελθόν και μας φέρνει σε επαφή με την παράδοση.

ΑΠΟΦΩΝΗΣΗ

Σας ευχαριστώ.

B ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

1η δραστηριότητα

B1. Να παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-70 λέξεων τον χώρο στον οποίο διαδραματίζεται η ιστορία, τα πρόσωπα που δρουν σε αυτήν και το γεγονός που τα συνδέει.

Μονάδες 15

Η ιστορία λαμβάνει χώρα σε ένα μικρό χωριό, όπου ένα παιδί εργάζεται ως παραπαιδί. Οι κύριοι χαρακτήρες είναι το παιδί, ο γέρος που του φέρνει το πρώτο του βιβλίο και ο παππούς που του παρέχει τα χρήματα για να το αγοράσει. Το γεγονός που τα συνδέει είναι η επιθυμία του παιδιού να μάθει και να διαβάσει ιστορίες, κάτι που δεν μπορεί να κάνει εύκολα λόγω έλλειψης βιβλίων στο χωριό. Ο γέρος και ο παππούς παίζουν σημαντικό ρόλο στην εκπλήρωση αυτής της επιθυμίας, κάνοντας το παιδί να ερωτευτεί την ανάγνωση και τη γνώση.

2η δραστηριότητα

B2. α) Στο απόσπασμα «Έβαλε ο παππούς ... Σύμφωνα;» να εντοπίσετε τους δύο (2) αφηγηματικούς τρόπους (αφήγηση, διάλογος). (μον.6)

Στο απόσπασμα, οι δύο αφηγηματικοί τρόποι που εντοπίζονται είναι η αφήγηση και ο διάλογος. Τα σημεία "Έβαλε ο παππούς τα μεταλλίδια στην απαλάμη του... δώσε πίσω» και «Το παιδί τρόμαξε. Ο γέρος τότε έβαλε τα γέλια...» αποτελούν αφήγηση, ενώ ο διάλογος εντοπίζεται σε αυτά τα σημεία: «Παρ'τα», «... θα σου πάρω ένα αυτί. Ε;...», «Άιντε, άιντε ... Σύμφωνα;».

β) Να αναγνωρίσετε τα ακόλουθα σχήματα λόγου:

- «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»
- «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»
- «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»

(μον. 9)

1. "το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα" - Μεταφορά

2. "ήταν σαν μικρό σπιτάκι" - Παρομοίωση της έννοιας του βιβλίου με ένα σπιτάκι
3. "Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα" - Αναδίπλωση/ Επανάληψη

Μονάδες 15

3η δραστηριότητα

B3. Πώς αποδεικνύεται η μεγάλη αγάπη που φαίνεται να τρέφει ο ήρωας του αποσπάσματος για το βιβλίο; Ποια θεωρείτε ότι είναι η στάση των νέων της εποχής μας απέναντι στο βιβλίο; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

Μονάδες 20

Ο ήρωας του αποσπάσματος αποδεικνύει τη μεγάλη αγάπη του για το βιβλίο μέσω της αφοσίωσής του να μάθει και να διαβάσει. Αν και βρίσκεται σε ένα χωριό όπου η πρόσβαση σε βιβλία είναι περιορισμένη, αναζητά ενεργά τη γνώση και τις ιστορίες που προσφέρουν τα βιβλία («Θα πιανε φίλια με τα βιβλία»). Από την πρώτη στιγμή που του είχε προταθεί η ευκαιρία να αποκτήσει ένα βιβλίο, επέδειξε έντονο ενδιαφέρον και πόθο να το αποκτήσει παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε («Το παιδί τ' άνοιξε τρέμοντας...το μαθε νεράκι.»). Η αναζητήσή του για βιβλία και η προθυμία του να διαβάσει αποδεικνύουν τη σημασία που αποδίδει στη γνώση και την πνευματική ανάπτυξη («Ωσπου να...δεκαριά βιβλία.»).

Η στάση των νέων της εποχής μας απέναντι στο βιβλίο είναι μια ποικίλη και αμφιλεγόμενη. Αν και υπάρχουν πολλοί νέοι που εξακολουθούν να εκτιμούν και να αγαπούν την ανάγνωση και τα βιβλία, υπάρχει επίσης μια τάση προς την ψηφιακή ψυχαγωγία και την άμεση κατανάλωση περιεχομένου μέσω των ηλεκτρονικών μέσων. Αυτό οδηγεί σε μειωμένη προτίμηση για την ανάγνωση βιβλίων, ειδικά σε μια εποχή που η πρόσβαση σε πληροφορίες και ψυχαγωγία είναι εύκολη μέσω του διαδικτύου. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα ομάδες νέων που εκτιμούν την εμπειρία της ανάγνωσης και την αξία των βιβλίων ως μέσο για εμπάθунση, εκπαίδευση και ανάπτυξη.

Επιμέλεια: Μαρία Λιπορδέζη και Βάσω Δεμίρη

Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα!